

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

SZEMESZTERFÜZET

Szemináriumok

2020/2021. tanév

II. félév

Tartalom

HT BSVS138 - Izrael vallástörténete.....	4
HT BSVS217, HT ÉRTÉ524 - Szabadítás a halálból a 16., 49. és 73. zsoltárban.....	5
HT ÉRTÉ525 - A hét főbűn, a hét erény és a Lélek gyümölcsei.....	7
– a keresztyén életvitel kihívásai a 21-dik században.....	7
HT ÉRTÉ526 – LMBTQ - mit (nem) mond a Héber Biblia?.....	9
HT ÉRTÉ527 – Mit jelent a próféta-ság Egyiptomban és Palesztinában a kora vaskor idején?	10
HT BSVS218, HT ÉRTÉ528 – „Hihetetlen dolgokat láttunk...!” – Párhuzamos nézőpontok a Bibliában.....	11
HT ÉRTÉ523 – Egyéni beszédfejlesztés.....	13
HT ÉRTÉ027 – Egyetemi kórus II.....	15
HT ÉRTÉ029 – Egyetemi kórus IV.....	15
HT ÉRTÉ031 – Egyetemi kórus VI.....	15
HT ÉRTÉ033 – Egyetemi kórus VIII.....	15
HT ÉRTÉ035 – Egyetemi kórus X.....	15
HT ÉRTÉ529 - Huszár Gál úrvacsorai liturgiája.....	16
HT ÉRTÉ384 – Ének készségfejlesztés 1.....	18
HT ÉRTÉ504 – Ének készségfejlesztés 2.....	19
HT ÉRTÉ530 – Kamaraének – Genfi zsoltárok.....	20
HT ÉRTÉ531 – Zsoltároskönyvek Genfen innen és túl.....	21
HT ÉRTÉ515 – Népi ének - Szlavónia.....	22
HT RSVS076 and HT ÉRTÉ102 – Christian spirituality.....	23
HT RSVS118 and HT ÉRTÉ149 – The Puritans and pastoral ministry II.....	25
HT GSVS193 – Az ifimunka legnagyobb kihívásai.....	26
HT GSVS121 – A prédikációírás ABC-je.....	28
HT ÉRTÉ282 – Lelkeszi lét”for”ma.....	29
HT BSVS219 – A böles életről: Jézus Sirák fia könyve (Book of Ben Sirach or Ecclesiasticus).....	31
HT RSVS326 – Kutatószeminárium.....	32
HT RSVS327 – Egyháztörténeti források digitalizálása.....	33
HT ÉRTÉ532 – Lelkivezetés a 11. században és napjainkban.....	34
HT RSVS129 – Latin nyelvgyakorlat.....	36
HT LSVL025 – Német egyházi szaknyelv alapjai 1.....	37
HT LSVL027 – Német egyházi szaknyelv 3.....	38
HT LSVL014 – Angol egyházi szaknyelv 1.....	39
HT LSVL032 – Angol egyházi szaknyelv 3.....	41
HT VPPG067 – V. év Ifjúsági munka blokkhét – 2020. március 8-12.....	42

HT VPPG049 V. éves képzés: Hittanoktatási blokk – 2021. április 26-30..... 43

HT BSVS138 - Izrael vallástörténete

Tantárgy felelőse: Dr. Hanula Gergely	Féléves óraszám: N: 30	Kredit: 3 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld.: Mintatanterv	
Tantárgy előadója: Péntek Dániel Gábor	Tárgy besorolása: kötelezően választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: kollokvium
			Ajánlott félév: IV.	Értékelés módszere: szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzus során a hallgatók megismerkednek az ókori Izrael vallásával, annak bibliai és Biblián kívüli szöveges forrásaival és tárgyi emlékeivel. Az összehasonlító és elemző bemutatás révén teljes komplexitásába és történeti változásaiba nyerhetnek betekintést. Az izraeli vallás elemeinek és gyakorlatának bemutatásával a bibliai szöveg jobb megértésére juthatnak el a hallgatók.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Történeti korszakok és vallástörténeti változások. Vallástörténet és bibliai teológia. 2. Vallások Szíria és Palesztina térségében 3. A jahvizmus „születése”: monolatria-henoteizmus-monoteizmus 4. „Klasszikus” jahvizmus a királyság idején: Izrael és Júda vallásai 5. Fogság utáni vallásosság 6. Hellenisztikus és római kori izraeli vallásosság 7. Kultuszhelyek 8. Papság 9. Áldozatok 10. Ünnepek 11. A prófétizmus vallástörténeti helye 12. A zsolttárok helye a kultuszban 13. Temetkezés és túlvilághit 14. Az izraeli jog 				
Évközi tanulmányi követelmények:				
-				
Kötelező irodalom:				
<p>Karasszon István: <i>Az óizraeli vallás</i>. Budapest, 1994.</p> <p>Xeravits Géza: <i>Tanulmányok az ókori Izrael kultuszáról</i> (Simeon könyvek 2.), Pápa - Budapest, 2008.</p>				
Ajánlott irodalom:				
<p>Mírcea Eliade: <i>Vallási hiedelmek és eszmék története I</i>. Budapest, 1996.</p> <p>Ziony Zevit: <i>Religions of Ancient Israel: A Synthesis of Parallaxic Approaches</i>, London, 2001.</p> <p>Patrick D. Miller: <i>Religion of Ancient Israel</i>, Louisville, Kent. 2000.</p> <p>Rainer Albertz: <i>Religionsgeschichte Israel in alttestamentlichen Zeit I-II</i>. Göttingen, 1992.</p> <p>Susan Niditch: <i>Ancient Israelite Religion</i>, Oxford, 2008.</p> <p>Zsengellér József: Egytemplomúság. A kultusz hely kizárólagossága Izrael teológiájában és vallásgyakorlatában, in Uő.: <i>Textus és kontextus – Az Ószövetség megértésének lehetőségei</i>, Budapest, 2011, 130-187.</p>				

HT BSVS217, HT ÉRTÉ524 - Szabadítás a halálból a 16., 49. és 73. zsoltárban

Tantárgy felelőse: Péntek Dániel Gábor	Féléves óraszám: N: 30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Péntek Dániel Gábor	Tárgy besorolása: szabadon választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: 4., 6., 8., 10., 12.	Értékelés módszere: órai munka
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A félév során 3 zsoltár magyarázatán keresztül ismerkedünk meg a zsoltárexegézis módszereivel. A zsoltárokat elsősorban héber nyelven olvassuk, így a kurzus lehetőséget nyújt a bibliai héber nyelvi kompetenciák szinten tartására és fejlesztésére. A kurzus során kiemelt figyelmet fordítunk a zsoltárok teológiai üzenetére is.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
1. Zsolt 16 2. Zsolt 49 3. Zsolt 73 4. A 3 zsoltár tradíció történeti helye 5. A 16. zsoltár jelentősége az ApCsel 2-ben és az ApCsel 13-ben				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
aktív részvétel az órákon a kijelölt zsoltárok héber szövegének otthoni feldolgozása				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
A zsoltárok héber szövege Hans Bardtke: <i>Psalmi</i> , in Karl Elliger – Wilhelm Rudolph: <i>Biblia Hebraica Stuttgartensia</i> 5, Stuttgart, Deutsche Bibelgesellschaft, 1997, 1087-1226 szerint.				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
1. Kommentárok Karasszon Dezső: <i>A Zsoltárok könyvének magyarázata</i> , in Bartha Tibor (szerk.): <i>A Szentírás magyarázata</i> (Jubileumi Kommentár), 2. kötet, Budapest, Kálvin Kiadó, 1998, 541–640. Klaus Seybold: <i>Die Psalmen</i> (HAT 1/15), Tübingen, Mohr Siebeck, 1996. Hermann Gunkel: <i>Die Psalmen</i> , Göttingen, Vandenhoeck&Ruprecht, 1926. Mitchell J. Dahood: <i>Psalms I-II</i> . (AB 16-17), New York, Yale University Press, 1965-1968. Peter Craigie: <i>Psalms 1-50</i> (WBC 19), Waco, Texas, Word Books Publisher, 1983. Marvin A. Tate: <i>Psalms 51-100</i> (WBC 20), Nashville, Tennessee, Thomas Nelson, 1991. Frank Lothar Hossfeld – Erich Zenger: <i>Psalmen 51-100</i> (HThKAT), Freiburg – Basel – Wien, Herder, 2000. Hans-Joachim Kraus: <i>Psalmen 1-2. 5</i> (BKAT 15/1 – 15/2), Neukirchen-Vluyn, Neukirchener Verlag, 1978.				
2. További szakirodalom Kustár Zoltán: „ <i>De Isten engem kivált a holtak hazájából, és magához emel!</i> ”: <i>A 49. zsoltár hozzájárulása a theodicea ószövetségi kérdésköréhez</i> , in Szőnyi Etelka (szerk.): <i>Bibliaértelmezés. Korok, módszerek, kontextusok. Írások Benyik György tiszteletére 68. születésnapja alkalmából</i> , Szeged, JATEPress, 2020, 695-708. Kustár Zoltán: „ <i>Ha elenyészik is testem és szívem...</i> ”: <i>A 73. zsoltár hozzájárulása a theodicea ószövetségi kérdésköréhez</i> , in Bodó Sára – Horsai Ede (szerk.): „ <i>Hiszek az Ige diadalmas erejében!</i> ”: <i>Tanulmányok Fekete Károly 60. születésnapja alkalmából</i> , Debrecen, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 2020, 71-83. Kathrin Liess: „ <i>Hast du die Tore der Finsternis gesehen?</i> ” (Hi 38,17). Zur Lokalisierung des Totenreichs im Alten Testament, in: Angelika Berlejung – Bernd Janowski (szerk.): <i>Tod und Jenseits im alten Israel und in seiner Umwelt. Theologische, religionsgeschichtliche, archäologische und ikonographische Aspekte</i> (FAT 64), Tübingen, Mohr Siebeck, 2009, 397–422.				

Gerhard von Rad: „*Gerechtigkeit*“ und „*Leben*“ in der Kultsprache der Psalmen, in Walter Baumgartner – Otto Eissfeldt – Karl Elliger – Leonhard Rost: *Festschrift Alfred Bertholet zum 80. Geburtstag*, Tübingen, J.C.B. Mohr (Paul Siebeck), 1950, 418-437.

HT ÉRTÉ525 - A hét főbűn, a hét erény és a Lélek gyümölcsei

– a keresztyén életvitel kihívásai a 21-dik században

Tantárgy felelőse: Hanula Gergely Siba Balázs	Féléves óraszám: N: 30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: -	
Tantárgy előadója: Hanula Gergely Siba Balázs	Tárgy besorolása: szabadon választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja:
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A keresztyén kegyesség egyik fontos területe az életvitelben megvalósuló szentség. Ennek fogalmi keretét alkotó szentírási kifejezések, érvelő szövegek, narratívák a különböző egyházi és világi kontextusokban más és más értelmezést nyernek. A bűnök és erények listái lehetnek az egyéni kegyességünk tükrői, de lehetnek egy-egy közösség összetartozásának alapot adó kritériumok, változásuk, megítélésük éppúgy függhet az ember tapasztalatától, mint egy közösség élethelyzetének megváltozásától.

Fogalmi rendszer, mely függ számos közösségi gyakorlattól, és amelynek – paradox módon – egyik leghatékonyabb eszköze éppen az elhallgatás, a tabuvá tétel. Ki nem mondott elvárások, meg nem nevezett bűnök, a büntudat mint érzés és a büntudat mint a közösségi istentisztelet, a liturgia fontos témája.

Hogyan viszonyulunk a bűnök és erények világához? Mennyire ismerjük szerepüket a világról alkotott képünkben és önmagunkról alkotott képünkben? Az egyéni kegyesség kérdése, vagy a közösséghez tartozásé? Ki vagy mi határozza meg számunkra mit jelent ez: „Ne ölj!”, „Ne lopj!”, „Ne paráználkodj!”, „Ne tégy hamis tanúbizonytságot!”?

Kegyességünknek ezzel az örökségével aligha kerülhetjük el a szembesülést. E szeminárium keretében a feldolgozás, a bejárás útjait próbáljuk közösen feltárni.

A szeminárium célja az, hogy utánajárjunk és tudatosítsuk azt, hogy lelki életünkben valódi változás leginkább attól függ, hogy mire vagy kire figyelünk. Mi az, ami mindig érvényes iránytűje keresztyén életvitelünknek és az, amiben szabadságunk van?

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A szeminárium haszna nem az egzakt módon mérhető válaszokban, hanem a kérdések által generált reflexióban van és az értékrendszert, illetve a világszemléletet tisztázó kérdések felvetésével éri el hatását. Ahogy Christoph Stückelberger és Frank Mathwig fogalmaz: „az értékek nem úgy léteznek, mint a fák vagy a kávéscsészék; nem úgy fordulnak elő a világban, hanem a világról szóló kommunikációban jelennek meg.” Az értékek döntéshelyzetek és/vagy tudatosításuk közben jönnek napvilágra és a velük való munka segíti összerakni és értelmezni az életet, illetve segít az orientálódásban későbbi döntéseinkre nézve. A reflexióra szánt idő és a személyes választ kívánó kérdések akár egy másik személytől, akár a Bibliából, vagy erénylistából kapjuk, segíthetnek reflektálni, életük eseményeit értelmezni.

Választható témák:

Kevélység, Alázat, Irigység, Jó akaró szeretet, Harag, Szelídség, Lelki restség, Jóban való buzgóság, Fösvénység, Adakozás, Torkosság, Mértékletesség, Bujaság, Tisztaság

Évközi tanulmányi követelmények:

Követelmények: egy kiselőadás tartása, aktív órai részvétel, egy 3 oldalas reflexiós írás **2021. május 10-ig**.

Kötelező irodalom:

A Katolikus Egyház Katekizmusa. SzIT, Budapest 1994. vonatkozó részek.

Bereczkei Tamás: *Az erény természete*. Typotex 2009.

Balázs Zoltán: „*Az erények hagyományától a hagyomány erényéig*”, Holmi. 1995 július.

Szilasi György: „*Erények*”, Élet és Irodalom. Páratlan Oldal - LXIII. évfolyam, 40. szám, 2019. október 4.

Laura Bazzicalupo: *Kevélység – A hét főbűn*. Typotex 2010.

Francesca Rigotti: *Torkosság – A hét főbűn*. Typotex 2010.

Sergio Benvenuto: *Jóra való restség - A 7 főbűn - A közönyösség szenvedélye*. Typotex 2011.
Elena Pulcini: *Irigység – A hét főbűn*. Typotex 2012.
Giulio Giorello: *Bujaság – A hét főbűn*. Typotex 2012.
Remo Bodei: *Harag – A 7 főbűn – A dühödt szenvedély*. Typotex 2013.
Stefano Zamagni: *Fösvénység – A 7 főbűn – A birtoklás szenvedélye*. Typotex 2013.

Ajánlott irodalom:

Mircea Eliade: *Vallási hiedelmek és eszmék története I*. Budapest, 1996.
Ziony Zevit: *Religions of Ancient Israel: A Synthesis of Parallactic Approaches*, London, 2001.
Patrick D. Miller: *Religion of Ancient Israel*, Louisville, Kent. 2000.
Rainer Albertz: *Religionsgeschichte Israel in altestamentlichen Zeit I-II*. Göttingen, 1992.
Susan Niditch: *Ancient Israelite Religion*, Oxford, 2008.
Zsengellér József: *Egytemplomúság. A kultuszhely kizárólagossága Izrael teológiájában és vallásgyakorlatában*, in Uő.: *Textus és kontextus – Az Ószövetség megértésének lehetőségei*, Budapest, 2011, 130-187.

HT ÉRTÉ526 – LMBTQ - mit (nem) mond a Héber Biblia?

Tantárgy felelőse:	Féléves óraszám:	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Héber 1., Héber 2.	
Tantárgy előadója: Dr. Egeresi László S.	Tárgy besorolása: szabadon választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja:
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
Bibliai alapokon megvizsgálni néhány korunk emberét foglalkoztató kérdést, megismerni a vonatkozó bibliai szövegeket és azok magyarázatait. (Ha valaki nem szótárazott korábban önállóan héber szöveget, abban is segítünk.)				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Szövegolvasás, exegézis, szemeztetés a Héber Biblia etikai kérdéseiből, a rá adott zsidó és keresztyén/keresztény kommentárokból.				
1) néhány a vizsgált fogalmak közül: házasság, onanizálás, homoszexualitás, coitus interruptus, szodómia; homoszexualitás az ókori Keleten, LMBTQ stb.				
2) vizsgált szövegek: Gen. 19 (Sodoma története), Gen. 38 (Júda és Támár), valamint más ide vonatkozó szövegek az Ószövetségből.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
rendszeres jelenlét, aktivitás, 1 írásban beadott dolgozat a közösen kiválasztott témából, amiből kiselőadást tart a diák (15-20 perc)				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
Biblia Hebraica (BHS kiadás)				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
Minden más anyagot digitálisan az óraadó biztosít, vagy közli a digitális anyag elérhetőségi forrását!				

HT ÉRTÉ527 – Mit jelent a prófétaág Egyiptomban és Palesztinában a kora vaskor idején?

Tantárgy felelőse:	Féléves óraszám:	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: -	
Tantárgy előadója: dr. Csabai Ágnes.	Tárgy besorolása: szabadon választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: 1.	Értékelés módszere: szemináriumi dolgozat
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus célja, hogy elsősorban a hallgatók betekintést nyerjenek Izráel és a környező népek (főleg Egyiptom) prófétaágának intézményébe és gyakorlatába.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mit nevezünk prófétaágnak a Termékeny Félhold területén? 2. A prófétaág kutatástörténete 3. A prófétaág előzményei Egyiptomban 4. A prófétaág fogalma a Harmadik Átmeneti Korban korban (ie. 1070-712) 5. A rituális tánc jelentősége a prófétaágban 6. Wenamun (új-egyiptomi diplomata) találkozása Baál papok prófétaival 7. Baál pozitív üzenete a prófétaí által egy idegen istennek (Amonnak) 8. A palesztinai prófétaí 9. A Baál prófétaí és működésük 10. A prófétaí kifejezésének tisztázása Izraelben és Judában 11. Hiszkijjá prófétaí feladata 12. Az udvari és a nyilvános prófétaí 13. Befejezés („Brian élete”) 				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. az órák rendszeres látogatása, az órai munkában (a megadott források elemzésében és értelmezésében) való aktív részvétel. 2. a félév második részében a hallgatók rövid prezentációkat tartanak, amelyet szemináriumi dolgozatként benyújtanak a félév utolsó előtti óráján. 				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<p>Shaw, I. (ed.) <i>Az ókori Egyiptom története</i>, (Oxford University Press, 2004)</p> <p>Wilson, R. <i>Prophecy and Society in Ancien Israel</i>, (Fortress Press, 1973)</p> <p>Brunner-Traut, Emma, „<i>Der Tanz im Alten Ägypten</i>” ÄF 6 (1958)</p> <p>Miller, M.-Hayes, J. <i>Az ókori Izrael és Júda története</i>, (Studia Orientalia, 2003)</p> <p>Freedman, D. <i>The Anchor Yale Bible Dictionary</i>, (Yale University, 1992)</p>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
<p>Dunand, M. <i>Byblos- Its History, Ruins and Legends</i>, (Beirut, 1968)</p> <p>Kitchen, K. <i>The Third Intermediate Period in Egypt, 1100-650BC</i>. (Warminster: Aris and Phillips, XVI-XVII.1996)</p> <p>Helck, W. "Wenamun". In <i>Lexikon der Ägyptologie</i>, edited by Hans Wolfgang Helck and Wolfhart Westendorf. Vol. 6 of 7 vols. (Wiesbaden: Otto Harrassowitz, 1986)</p> <p>Goedicke, H. <i>The Report of Wenamun</i>. (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1975)</p>				

HT BSVS218, HT ÉRTÉ528 – „Hihetetlen dolgokat láttunk...!” – Párhuzamos nézőpontok a Bibliában

Tantárgy felelőse: Czentnár Simon	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: nincs	
Tantárgy előadója: Czentnár Simon	Tárgy besorolása: KV/SZV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: írásbeli dolgozat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A Szentírás figyelmes olvasója sokszor szembesül azzal, hogy esetenként akár egyetlen mondaton belül is egymásnak ellentmondani látszó állításokat talál az igében. Hogyan szólhat a büntetés három-négy nemzedéknek, ha a gyűlölet egyúttal teljességgel az egyén felelőssége is (2Móz 20,5)? Hogyan munkálja az ember rettegéssel az üdvösségét, ha még az akarást is Isten munkálja (Fil 2,12–13)? Hogyan róhatja fel Péter a hallgatóságának, hogy „a pogányok keze által felszegezték és megölték” Jézust, ha Ő egyszersmind „Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda” (ApCsel 2,23; vö. 3,15)?

Úgy tűnik, hogy a Biblia állításai sokszor feszültségben állnak egymással. A keresztyén gondolkodók között többféle megoldás és magyarázat született a probléma feloldására. Központi kérdésünk ugyanakkor nem pusztán észztorna vagy metafizikai okoskodás, hanem a keresztyén hívők személyes lelki harcainak is az egyik fő forrása. Ha nem is tudunk kimerítő vizsgálódást folytatni a félév során, a szeminárium mégis kiindulópontot jelenthet ahhoz, hogy a bibliai és teológiatörténeti szempontok alapján a hit szabályával megegyező – és egyszerre személyessé váló – válaszokat fogalmazhassunk meg kérdéseinkre.

A következő félévben remélhetőleg személyesen is találkozunk majd, de ettől függetlenül az online oktatásra való tekintettel lett előkészítve a szeminárium.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Bibliai felfedezés

- „Hihetetlen [παράδοξα] dolgokat láttunk ma!” (Lukács 5,26); Isten „megfoghatatlan ítéletei” (Róm 11,33)
- „Megbüntetem az atyák bűnéért a fiakat is harmad- és negyedézig, ha gyűlölnék engem” (2Móz 20)
- „Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint elrendeltetett, de jaj annak az embernek, aki elárulja őt.” (Lk 22,22); „aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a pogányok keze által felszegeztétek és megöltétek” (ApCsel 2,23)
- „Rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket [...] mert Isten az, aki munkálja bennetek [...] az akarást.” (Fil 2,12–13); „igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott” (Fil 3,12)

Teológiatörténeti áttekintés

- Paradoxon, antinómia, misztérium? A hit és az értelem kérdésköre.
- Keresztyén ókor (Tertullianus, Ágoston)
- Középkor (Petrus Abelardus, Aquinói Tamás)
- Reformáció (Luther Márton, Kálvin János)
- Újkor (Soren Kierkegaard)
- XX. század (Sebestyén Jenő, Karl Barth, Paul Tillich, Wolfhart Pannenberg, J. I. Packer)

Válogatás a teológia kérdésköreiből

- A Szentírás emberi és isteni vonatkozásai
- A Szentháromság
- A gondviselés és az általános kegyelem
- Isten titkos és kijelentett akarata
- Isten szuverenitása és a szabad akarat
- Krisztus kettős természete
- Törvény és evangélium
- A bűn és megigazítás
- Isten szeretete és haragja
- Eszkatológia és örök élet: „már igen” és „még nem” kettőssége

Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív részvétel az órákon

Referátum (előadás és írásban beadott dolgozat) egy előre kiválasztott téma alapján

Kötelező és ajánlott irodalom:

Anderson, James N.: *Paradox in Christian Theology: Its Presence, Character, and Epistemic Status*, Edinburgh, The University of Edinburgh, 2004 (doktori disszertáció)

Aquinas, Thomas: *The "Summa theologia" of St. Thomas Aquinas*, trans. *Fathers of the English Dominican Province*, Second and revised edition, London, Burns Oates and Washbourne, 1920–1922.

Barth Károly: *Kis dogmatika*, Budapest, Országos Református Missziói Munkaközösség, é.n.

Evans, Gillian Rosemary: *The 'Secure Technician': Varieties of Paradox in the Writings of Saint Anselm*, *Vivarium* 13, 1975/1, 1–21.

Horton, Michael: *The Christian Faith: A Systematic Theology for Pilgrims On the Way*, Grand Rapids, Michigan, Zondervan, 2011.

Janz, Denis R.: *Syllogism or Paradox: Aquinas and Luther on Theological Method*, *Theological Studies* 59, 1998/1, 3-21.

Kálvin János: *Institutio: A keresztyén vallás rendszere I–II.*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2014.

Lane, Tony: *A keresztyén gondolkodás rövid története: Teológusok és eszméik az apostoli atyáktól napjainkig*, Budapest, Harmat-Kálvin, 2016 (19–20).

Luther Márton: *A keresztyén ember szabadságáról*, Budapest, Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari könyvnyomdája, 1901.

Packer, J. I.: *Az evangélizáció és Isten szuverenitása*, Budapest, KIA, 2001.

Pannenberg, Wolfhart: *Rendszeres teológia 1–2*, Budapest, Osiris, 2005–2006.

Petrus Abelardus: *Sic et non*, ford. Dévény István, *Palimpszeszt* 13, 1999/október, Palimpszeszt Kulturális Alapítvány, http://magyar-irodalom.elte.hu/palimpszeszt/13_szam/02.htm

Sebestyén Jenő: *Református Dogmatika*, Budapest-Gödöllő, Iránytű Kiadó, 1994.

Tillich, Paul: *Rendszeres teológia*, Budapest, Osiris, 1996

HT ÉRTÉ523 – Egyéni beszédfejlesztés

Tantárgy felelőse: Dr. Kocsev Miklós	Féléves óraszám:	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Hauptman-Tőkés Antónia Paula	Tárgy besorolása: szabadon választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja:
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
<p>A beszédtechnika a beszéd akusztikájának a javítására szolgál. Tanulása során részekre szedjük az automatikusan működő beszéd folyamatot. Ezek: a nonverbális kommunikáció, a koncentráció, a légzés, a hangadás, az artikuláció, a ritmus, a hangsúly és a hanglejtés.</p> <p>Az ilyen módon kimunkált beszédben a jól ejtett, plasztikus artikuláció mellett az erőteljes hangadáshoz pontos ritmus és helyes hangsúlyozás társul. Mindezt a beszédtechnika közvetíti.</p> <p>A beszédtechnikai fejlesztés célja a tiszta, jól érthető, kifejező és szép beszéd elsajátítása az egyéni sajátosságok figyelembevételével. Továbbá az önismeret fejlesztése, az önbizalom erősítése és a szónoki beszéd alapjainak és eszköztárának bővítését is tartalmazza.</p>				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
<p>Az egyéni sajátosságok figyelembevételével személyre szabott, differenciált beszédtechnikai fejlesztés.</p> <p>Légzés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rekesz, a bordaközi izomzat fejlesztése, a támasz kialakítása - a levegőkapacitás bővítése - a hangtalan, gyors belégzés gyakorlása - a levegő beosztása a rekeszt tartó és adagoló biztonságával - alap- és lopott légvételi technika megtanulása - a tanultak automatizálása <p>Hangadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hang zöngéérzetének kialakítása, tudatosítása (rezonáns üregek: mell-, fej-, arcüregek megismerése és bekapcsolása) - a középhangsáv felismertetése, kimunkálása (normál hangterjedelem, hangzósság megteremtése szólam végeken) - erőteljes, zöngés mellhang kialakítása - hang előrehozása - hangerő szélesítése, fokozása (indulat és érzelmek megjelenítésével) - hangszínek és hangváltások kialakítása - hangringató gyakorlatok <p>Artikuláció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oldott, laza nyitás, beszédmozgások kialakítása, zártság oldása - belső artikuláció kialakítása nyelvgyakorlatok segítségével - magánhangzók precíz, pontos ejtése - mássalhangzók precíz, pontos képzése (a meglévő hibák, hiányosságok felismertetése, a helyes hangképzés megtanulása a fonetikai szabályok szerint) - gondos, pontos szóvégek kimunkálása - szöveges gyakorlatok (sziszegők, susogók, R hang gyakorlatai) <p>Ritmus, tempó:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a lazító- és légző-gyakorlatokkal az idegrendszeri feszültség oldása - a helyes időmértékű ritmus kialakítása - magánhangzók tiszta ejtésének gyakorlása - szótag és szógyakorlatokban precíz magánhangzók ejtése - a hosszú – rövid szótagok pontos, precíz ejtése különböző tempók mellett (ritmizálás) - tudatosan gyorsított gyakorlatok nehéz hangkapcsolatokkal <p>Hangsúly, hanglejtés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szólamegységek felismerése, váltás alkalmazása 				

- szövegértelmezés jártasságának és megvalósításának kialakítása
- az anyanyelvi hangsúly-, hanglejtés rendszer tudatosítása (szó- és mondat hangsúly, igekötők hangsúlyváltásai, ereszkedő jellegű közlés, közlések hangterjedelme)
- a kijelentés, különböző kérdések és felkiáltás hanglejtése (szöveges gyakorlatok: olvasás és elmondás összevetése)

A beszédtechnikai gyakorlatok egyben személyiségnevelő, koncentrációs készséget fejlesztő gyakorlatok is, melyek folyamatosan nehezedő feladatsorokból állnak.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív részvétel, gyakorlati feladatok megoldása.

Kötelező irodalom:

Montágh Imre, Tiszta beszéd. Holnap kiadó Budapest, 2012.

Ajánlott irodalom:

Fábián Zsuzsanna: (szerk.) *A hatásos beszéd mestersége / Beszédtechnikai gyakorlat- és szöveggyűjtemény*, Grafotip Kft, 2005.

Fischer Sándor, *A beszéd művészete*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1974.

Hernádi Sándor, *Beszédművelés*, Osiris Kiadó, Budapest 2003.

Illés Györgyi: *Színpadai beszéd*. Beszédcentrum, Budapest, 2019.

Kiss Andrea: *Gyakorlóanyag felnőtteknek az S-Zs-Cs és az Sz-Z-C hangok automatizálásához*, Gábor Beszédstúdió Betéti Társaság, Budapest, 2016.

Kiss Andrea: *Gyakorlóanyag felnőtteknek az S-Zs-Cs és az Sz-Z-C hangok automatizálásához II.*, Gábor Beszédstúdió Betéti Társaság, Budapest, 2017.

Kiss Andrea: *Gyakorlóanyag felnőtteknek az R hang automatizálásához*, Gábor Beszédstúdió Betéti Társaság, Budapest, 2016.

Montágh Imre, *Nyelvművelés. A beszéd művészete*. Múzsák Kiadó, Budapest, 1989.

Montágh Imre, *Gyermekszínházok beszédnevelő könyve*. Logopédia Kiadó. Budapest., 2003.

Németh Erzsébet: *Közzereplés*. Osiris kiadó, Budapest, 2006.

Rónai Béla – Kerekes László: *Nyelvművelés és beszédtechnika*, Tankönyvkiadó, 1981.

Watcha Imre, *Az értelmes beszéd. Beszédtechnikai alapismeretek és szövegértelmezés magyarázatokkal II.* Tinta Könyvkiadó Budapest, 2015.

Watcha Imre, *Közéleti beszédünk*. Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 1987.

Watcha Imre, *Szónokok, előadók kézikönyve*. Bp. 1974.

Wacha Imre, *Nem csak szóból ért az ember. A nonverbális kommunikáció eszköztára*. Tinta Könyvkiadó. Bp., 2011.

Thoroczkay Miklósné, *Hangfejlesztés / Beszédtechnika*, Kőbányai Média és Kulturális KHT, Budapest, 2003.

Thoroczkay Miklósné, *Beszédtechnikai gyakorlókönyv*, Holnap Kiadó, Budapest, 2013.

HT ÉRTÉ027 – Egyetemi kórus II.

HT ÉRTÉ029 – Egyetemi kórus IV.

HT ÉRTÉ031 – Egyetemi kórus VI.

HT ÉRTÉ033 – Egyetemi kórus VIII.

HT ÉRTÉ035 – Egyetemi kórus X.

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 1 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: <u>Kottaolvasási készség vagy karéneklésben való jártasság</u>	
Tantárgy előadója: Dr. Papp Anette	Tárgy besorolása: SZV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A megtanulandó repertoár a vokális egyházi többszólamúság örökségét kívánja reprezentálni.

A tárgyfelvétel feltétele az alapvető kottaolvasási készség vagy a karéneklésben való jártasság. !!!

Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív részvétel az órákon.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

HT ÉRTÉ529 - Huszár Gál úrvacsorai liturgiája

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30 szerda 13,30–15	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Dr. Papp Anette	Tárgy besorolása: SZV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: írásbeli és szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Huszár Gál úrvacsorai liturgiájának elemzése.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Huszár Gál 1574-ben nyomtatott énekeskönyve egyike a legbecsesebb forrásainknak, hiszen a 16. századi istentiszteletek lefolyására, milyenségére, az éneklés módjára és helyére vonatkozóan – a többi forrásunknál bizonyos tekintetben pontosabb – zenei és liturgiai utalásokkal illetve utasításokkal szolgál. A félév során az énekeskönyv anyagából rekonstruálható úrvacsorai liturgiát elemezzük.

Évközi tanulmányi követelmények:

kötelező irodalom olvasása, beszámoló készítése

Aktív részvétel az órákon.

Kötelező irodalom:

Csomasz Tóth Kálmán: *Huszár Gál úrvacsorai liturgiája*, Református Egyház 1955, 342–348.

Luther, Martin: *A gyülekezeti istentisztelet rendjéről*, in: Luther Márton Egyházszervezői iratai, Budapest, 1908. 55–64.

Luther, Martin: *A német mise*, in: Luther Márton Egyházszervezői iratai, Budapest, 1908. 438–488.

Ajánlott irodalom:

A magyar református imádság a XVI. és XVII. században. In: Theológiai Szemle VII (1931), 37–229.

Önállóan megjelent: Debrecen, 1931 (Theológiai Tanulmányok 17.).

Alvinczi Péter: *Az Úrnak szent vacsorájáról való rövid intés az Szent Pál apostol tanítása szerint* : egynéhány szükséges kérdésekkel és feleletekkel egyetemben / íratott Alvinczi Péter által. Sajtó alá rend., szerk. és a tanulmányt írta Fekete Csaba. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Liturgiai Kutatóintézetének kiadványai, DRHE Liturgiai Kutatóint., 2011

Szent Biblia, az az Istennek Ó és Új Testamentomában foglaltatott egész Szent Írás. Magyar nyelvre fordítatott Caroli Gaspar által. – Ez kisdéd forman valo kinyomtatatsnac – [2] Szenci Molnár Albert, az franciai notákra rendelt Soltar könyvel együtt utánna vettetec egyéb válogattot psalmusoc, innepi enekec és szokott lelki diczéretec – [3] Az palatinatusi catechismussal, egyházi könyörgéseknec és ceremoniaknac formáival egyetembe, Szenci Molnar Albert által.

Oppenheimiumban, 1612, Galler, Levinus Hulszius özvegyének költséggével. RMNy 1037. Hasonmás formában megjelent Ötvös László szerkesztő gondozásában. Debrecen, 2002.

Botta István: *Huszár Gál élete, művei és kora* (1512?–1575). Akadémiai Kiadó Budapest 1991.

Bucsay Mihály: *A protestantizmus története Magyarországon 1521-1945*, Budapest, 1985

Czeglédý Sándor: *Liturgika*. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Gyakorlati Theológiai Tanszékének Tanulmányi füzetek 8. Debrecen 1996.

Fekete Csaba: *Úrvacsora, bűnvallás és feloldozás Szenci Molnár Albert Oppenheimeri Bibliája szerint*. In: Theológiai Szemle, 2000. 141-148.

Fekete Csaba: *Gyónás, közgyónat, úrvacsora*. In: Református Egyház, 1997. 46-50.

Fekete Csaba: *Néma úrvacsorázás, avagy vegye ön e bort!* In: Egyháztörténeti Szemle IV (2003/2) 3-28.

Fekete Csaba: *Ágendánk kérdései*. In: Református Egyház, 2001. 61-62.

Fekete Csaba: *E' mi nyomorúlt városunkban...* A Losonczi András-féle gyűjtemény (1660–1663) egyik imádsága és szertartási háttere. In: Református Szemle 102.4 (2009), 432-438.

Fekete Csaba: *A Pataki Agenda és Praxis pietatis*. In: Könyv és Könyvtár XXV (2003) 65–98.

Fekete Csaba: *A Praxis pietatis egyes imádságai a hazai református liturgia és kegyesség történetében*. In: Könyv és Könyvtár XXIX (2007) 5–25.

Fekete Csaba: *Graduál és református istentisztelet. Liturgiátörténeti áttekintés az Öreg Graduál somorjai példányának kézíratos pótlékai alapján*, in: Egyház és művelődés. Fejezetek a reformátusság és a művelődés XVI-XIX. századi történetéből. Debrecen 2000. 207–355.

Hafenschcer Károly: *A keresztyén istentisztelet. I. Bevezetés, alapvetés, történeti vázlat, liturgikus év*. Budapest, 1999. [Egyházzenei füzetek I/7. Kiadja: A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Egyházzenei Tanszéke és a Magyar Egyházzenei Társaság]

Hafenschcer Károly: *Liturgika*.

Herl, Joseph: *Worship Wars in Early Lutheranism. Choir, Congregation, and Three Centuries of Conflict*, Oxford University Press, 2004.

Huszár Gál: *A keresztyéni gyülekezetben való isteni dicséretetek és imádságok*, Komjáti 1574. Hubert Gabriella tanulmányával. Bibliotheca Hungarica Antiqua 13, Budapest 1986.

Jenny, Markus: *Die Einheit des Abendmahls-gottesdienstes bei den elsässischen und schweizerischen Reformatoren*. Zürich, 1968

Katekizmusi rövid oktatás azoknak számokra, akik legelőször akarnak az Úrnak Szent Vacsorájával élni, és azon alkalmatossághoz intéztetett Agenda, Debrecen, 1751 : Piskárkosi Szilágyi Sámuel névtelen munkája / sajtó alá rend., szerk. és a kísérő tanulmányt írta Fekete Csaba. Debrecen, 2007.

Kathona Géza: *A róm. kath. confessio generalistól a Melotai-agenda gyónóimájáig*. Debrecen, 1941. 98. (Különlenyomat a Csikesz Sándor emlékkönyvek 2. kötetéből. Theologiai tanulmányok 66.)

Karasszon Dezső: *Synopsis Gradualis. A gregorián ének és a magyar református istentisztelet*, in: Egyház és művelődés. Fejezetek a reformátusság és a művelődés XVI-XIX. századi történetéből. Debrecen 2000. 139–206.

Komáromi Csipkés ágendája: keresztelezés, úrvacsora, esketés és eklézsiakövetés szertartási rendje 1653-ból / bevezeti és közread. Fekete Csaba. Debrecen, 2009.

Lelkiségtörténeti számvetés. Szerk. Szelestei N. László. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba 2008.. (Pázmány Irodalmi Műhely Lelkiségtörténeti tanulmányok.)

Liturgia Sacrae Cœnae. Az az: UR VACSORAJANAKKi-osztasaban-való Rend és Cselekedet. Patakon, 1658. Közreadja [és magyarázza]: Fekete Csaba. Sárospatak, 2003. 72. (Acta Patakina XV.)

LITURGIA CLAUDIPOLITANA. *A református istentiszteletek rendje Kolozsvárott 1670 táján*. Közreadja [és magyarázza]: Fekete Csaba. Debrecen, 2005. (Acta Patakina XVIII.)

Németh Balázs: „... Isten nem aloszik, rejánk pislong...” *Református életforma kialakítása a folyamatosság és a változások közepette – a 16. századi Magyarország mint példa*. Budapest, 2005.

Nagyszombati Agendarius: *magyar nyelvű szertartási betétek az esztergomi rítusból: 1583, 1596* / [sajtó alá rend., szerk. és a kísérő tanulmányt írta Fekete Csaba]. Debrecen, 2011.

Pásztor János: *Evangélikus-református istentisztelet a XVI. században*. In Magyar Egyházzene I (1993/1994) 31-37.

Protestáns graduál. Szemelvények a 16-17. századi protestáns graduálok anyagából istentiszteleti és oktatási célra. Készítette: Ferenczi Ilona, Dobszay László, Bódiss Tamás, Farkas Zoltán. ReZeM Budapest 1996

Szárnyaidnak árnyékában. Könyörgések a 17. századból. Szerk.: Dienes Dénes. Sárospatak 2006. (Acta Patakina, XX.)

„Szüntelen imádkozzatok”. *Imádságok a keresztyénség századaiból*. Összeállította Ladányi Sándor. Kiadja a Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya. Budapest 1979.

Zoványi Jenő: *A magyarországi protestantizmus 1565-től 1600-ig*. Akadémiai Kiadó Budapest 1977.

HT ÉRTÉ384 – Ének készségfejlesztés 1.

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Göbölösné Gaál Eszter	Tárgy besorolása: SZV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Az egyéni foglalkozások során a hallgatók személyre szabott tananyaggal és módszerekkel gyakorolhatják a tiszta intonációt, és válhatnak ezáltal magabiztosabbá az éneklésben.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Aktív részvétel az órákon, a gyakorolt énekek szövegének ismerete.				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT ÉRTÉ504 – Ének készségfejlesztés 2.

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Göbölösné Gaál Eszter	Tárgy besorolása: SZV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése, nehezebb graduáltételek és a korabarokk szólóénekrepertoár megismerése.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A már biztosan éneklő hallgatók tovább fejleszthetik tudásukat a 17. századi egy- és kétszólamú egyházi koncertek (H. Schütz, J. H. Schein, G. Cima, L. Viadana művei) valamint kantikum antifónák, introitusok, prózák és nehezebb himnuszok éneklésével.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT ÉRTÉ530 – Kamaraének – Genfi zsoltárok

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Göbölösné Gaál Eszter				
Előadók fogadóórái:	Kredit: 2	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: SZV			Értékelés módszere: Házi hangverseny
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A kurzus résztvevői megismerhetik a genfi zsoltárok egyszerű többszólamú feldolgozásait.				
<i>A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A csoport létszámától és összetételétől függően a hallgatók Claude Goudimel homofón letétei mellett énekelhetik Samuel Marechal, Philibert Jambe le Fer, Claude le Jeune és Loys Bourgeois zsoltárfeldolgozásait.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Aktív részvétel az órákon.				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT ÉRTÉ531 – Zsoltároskönyvek Genfen innen és túl

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Göbölösné Gaál Eszter				
Előadók fogadóórái:	Kredit: 2	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: KV/SZV			Értékelés módszere: kiselőadás, zenefelismerés
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A hallgatók megismerhetnek a zsoltárok 16-17. században készült verses parafrázisait és a hozzájuk használt dallamokat és azok műzenei feldolgozásait.				
<i>A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A félév során a hallgatók olyan teljes verses zsoltárparafrázis gyűjteményekkel ismerkedhetnek meg, mint Georg Buchanan, Jan Kochanovski és Bogáti Fazakas Miklós gyűjteményei, a Souterliedekens, valamint Cornelius Becker, Thomas Sternhold és John Hopkins zsoltároskönyvei. A szövegeket feldolgozó többszólamú és monódikus vokális műveket felvételekről hallgathatják meg, a gyülekezeti énekké vált dallamokat pedig énekelni is megtanulhatják a kurzus során a hallgatók.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
A félév során a hallgatók egy zsoltárparafrázis szabadon választott feldolgozásáról kiselőadást tartanak, a félév végén pedig zenefelismerési feladatban adnak számot a megszerzett ismeretekről.				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT ÉRTÉ515 – Népi ének - Szlavónia

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Göbölösné Gaál Eszter	Tárgy besorolása: KV/SZV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A szlavóniai népzene megismerése.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A félév során a hallgatók szlavóniai népdalokat tanulhatnak és megismerkedhetnek a genfi zsoltárok a területre jellemző sajátos előadásmódjával.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT RSVS076 and HT ÉRTÉ102 – Christian spirituality

Responsible for the course: Dr. John Brouwer	Timetable: Thursday, 10:00 - 11:30. BTK D25, room tbd.		Prescriptions: (prerequisites) Beginning to intermediate English.	
Leader of the course: Dr. John Brouwer	Contact Hours: N: 30	Credit: 3 credits	A complete set of notes is provided.	
jbrouwer@cantab.net johnfbrouwer@gmail.com	Type: Optional Seminar	Semester: Spring 2021	Language: English	Evaluation: Practical mark
			Suggested semester: Spring 2021	Method of evaluation: Class participation and short reflection paper

Course description:

Spirituality is a ‘hot topic’ today. But what do we mean by Christian spirituality? What is the Reformed Theology of spirituality? How can we use Christian spirituality in our churches? And how can it attract people to attend church?

The seminar will teach you how Christian theology and belief can be used in practical areas of church life, and how Christian spirituality is effective to draw people back to our churches. Many BTK students attend this seminar. The course offers you the opportunity to meet and interact with ‘non-reformed people’: to see how they think and explore ways theology can help us connect with them.

The course will demonstrate how conversations about what it means to be a human can be effective for outreach and evangelism. The seminar will also help you improve your English – reading and spoken.

In today’s Hungarian culture, there are many ideas about our ‘humanity’. Yet Jesus was fully human. He shows us what *true* humanity is like, both theologically and practically. With interactive discussion, we will use the idea of “being human” to introduce and discuss Christian spirituality. We first identify important views in culture. And then we contrast those views with what the Bible teaches about anthropology and spirituality.

Lastly, we describe the practical elements of Christian life. This part of the course begins with the separation between God and man due to sin, and the question of right relationship with God. How does justification work and what happens after that with sanctification? Broken relationships in families and throughout all levels of society seem to be normal in our modern society. Christian spirituality – deep, personal relationship between God and man – is presented as a way to heal broken relationships.

Course content:

- Preparatory meeting and Nature of Humanity I: Historic, Government and Family
- Nature of Humanity II: Humans in the image and likeness of God
- Nature of Humanity III: Teleology - is there purpose and meaning to life? ‘Problem of Evil’
- Nature of Humanity IV: Evil defeated and its consequences
- Contrasts Explored: Majesty of God’s holiness vs. corruption of human sin
- Can we be right with God? And then what?
- Perfect grace and proximate peace: spiritual work for our congregations
- God with us: practical consequences of the Holy Spirit for church life
- Christian spirituality as an ecumenical bridge

Requirements:

Grade: class participation and short reflection paper.

Literature:

- **The Holy Bible* in reliable modern translation -- e.g., ESV, NIV, NASB, NRSV.
- Augustine, *Confessions*, trans. R.S. Pine-Coffin, London, 1961.
- *Hoekema, Anthony, *Created in God’s Image*, Carlisle, 1994.
- Lindsley, Art, ‘Character’ and ‘Character, Part Two’, *Knowing and Doing* (Fall and Winter: 2006).
- *Lovelace, Richard, *Dynamics of Spiritual Life*, Downers Grove, IL, 1980.

- Luther, Martin, *Commentary on Galatians*.
 - *Macaulay, Ranald, and Jerram Barrs, *Being Human*, Downers Grove, IL, 1978.
 - *McGrath, Alister E., *Christian Theology: An Introduction*, 2nd ed., Oxford, 1997.
 - WCC, 'Baptism, Eucharist, Ministry Document' and 'BEM Introduction', Faith and Order Commission, Lima, Peru, 1982.
- * Designates main reading text

Further readings:

HT RSVS118 and HT ÉRTÉ149 – The Puritans and pastoral ministry II

Responsible for the course: Dr. John Brouwer		Timetable: Szerda 16:00-17:30 Wednesday 4-5:30p		Prescriptions: (prerequisites) Beginner to intermediate English Registration limit: 12 A full set of notes will be provided.	
Leader of the course: Dr. John Brouwer		Contact Hours: N: 30	Credit: 3 credits		
jbrouwer@cantab.net johnfbrouwer@gmail.com		Type: Optional Seminar	Semester: Spring 2021	Language: English	Evaluation: Practical mark
				Suggested semester: Spring 2021	Method of evaluation: Class attendance and participation
Course description:					
<p>Puritans were very good pastors – as preachers and especially with care of members in their congregations. They took Reformed Theology and show us how to put it into practice in daily life. In today’s church we can use their methods to help us strengthen and enlarge our congregations. The seminar will teach you contemporary pastoral skills, drawn from godly and effective Puritan ministers of sixteenth and seventeenth century England. It will give you ideas and tools you can use in your congregation. The course will also help improve your English. The seminar will use discussion and inter-active lecture, along with short readings.</p>					
Course content:					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Syllabus, and knowledge, and skills and competencies to be acquired ▪ Students will learn how Puritan ministers pastored and cared for their congregations. They will gain these competencies: how to speak to people about conversion, how to guide church members in family life and work ethics, and how to care for the dying and those who survive them. ▪ Two examples we will study: Richard Baxter was known for excellent pastoral oversight, and his church grew spiritually and in numbers. We will see how he did it and what we can use today. John Bunyan describes the godly, Christian life. His Pilgrims’ Progress is second only to the Bible in number of translations, as it describes a Christian’s journey through life. 					
Requirements:					
Class attendance and discussion participation.					
Literature:					
Select short readings from Baxter, Bunyan, Rutherford and other Puritan pastors.					
Further readings:					
Readings and all notes will be provided to you electronically: William Ames, Conscience with the Power and Cases Thereof Lewis Bayly, Practice of Piety Richard Baxter, Reformed Pastor and Saints Everlasting Rest John Bunyan, Pilgrim’s Progress William Perkins, Arte of Prophecyng Samuel Rutherford, Letters of Samuel Rutherford Supplementary readings: George Herbert, Country Parson, Jonathan Edwards, Religious Affections					

HT GSVS193 – Az ifimunka legnagyobb kihívásai

Tantárgy felelőse: Literáty Zoltán	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Literáty Zoltán	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja olyan fontos gyakorlati tudás fejlesztése, melyek szükségesek lesznek a fiatalok között való szolgálatban. A szeminárium végére a résztvevők ismerik és használják az ifjúsági munkában azokat az eszközöket, amik segítségével a legnagyobb kihívásokat legyőzhetik. Releváns szemléletet, szakmai inspirációt és módszereket kapnak a kezükbe az alábbi témák kapcsán.

Vendégelőadók, állandó kérdezési lehetőség, esettanulmányok, videók, riportok és projektfeladatok színesítik a készségek elsajátításának lehetőségét.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

1. Vezetői csapat kialakítása és az utódlás
2. A konfirmáció kihívásai és jó gyakorlatai
3. A vezető lelkésszel való kommunikáció, konfrontálódás és az ifimunka helye a gyülekezetben
4. A vidéki ifi munka sajátosságai
5. Az ifjúsági istentiszteletek és az ifjúsági igehirdetés kihívása
6. Tanítványozás az ifiben
7. Lelkigondozás az ifiben
8. Gamifikáció és a játék szerepe az ifjúsági munkában
9. Tervezés az ifimunkában
10. Kérdezz bármit az ifimunka “nagy öregjeitől” – fórum beszélgetés

Évközi tanulmányi követelmények:

A jegy megszerzéséhez szükség van mini projektfeladat készítésére, óráközi olvasásra és aktív órai részvételre. A szeminárium első féléves sorozata nem előfeltétele ennek a második féléves szemináriumnak.

Kötelező irodalom:

Magyar Református Nevelés, 2017/4, A Z generáció katechézise
Cameron Cole, Jon Nielson: *Gospel centered youth ministry, The Gospel Coalition*, Wheaton USA, Crossway, 2016
Burns, Jim: *Ifjúságépítők - Ifjúsági vezetők kézikönyve*, Debrecen, Új Reménység Alapítvány, 2005.
Fields, Doug: *Az ifjúsági munka első két éve - Személyes és gyakorlati útmutató a helyes kezdéshez*, Debrecen, Új Remény Alapítvány, 2009.

Ajánlott irodalom:

Martin Saunders: *Youh work from scratch* – Monarch Books – Oxford, UK - 2013
Fields, Doug: *Céltudatos Ifjúsági szolgálat – Az IFI vezetés praktikái, alapjai* - Debrecen, Új Remény Alapítvány, 2013
Root, Andrew; Creasy Dean Kenda: *The theological turn in youth ministry* Illinois, USA, IVP Books, 2011
Tari Annamária: *Z generáció*, Budapest - Tericum Kiadó, 2011,
Chambell, Ross: *Dühöngő ifjak- Hogyan szelidíthetjük meg gyermekeink haragját?* Budapest, Harmat, 2007.
Kerekes Szabolcs: *Mátrix közösség - Ahol a születő kor istenkeresői otthonra találnak*, Budapest, Harmat, 2010.
St. Clair, Barry: *Vezetés - Ifjúsági munkások felkészítése a fiatalok lelki érettségének elősegítésére*, Budapest, Primo Kiadó, 1992.

Robbins, Duffy: *Building a youth ministry that builds disciples – A small book about a big idea* – Grand Rapids, Michigan, Zondervan, 2011

(Szerk.): Siba Balázs, Szabóné László Lilla, Pángyánszky Ágnes: *Együtt a hit útján – Gyülekezetpedagógiai kézikönyv*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2019

www.ifjusagepito.com/blog/

www.youtube.com/ifjusagepitok

HT GSVS121 – A prédikációírás ABC-je

Tantárgy felelőse: Literáty Zoltán	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Literáty Zoltán	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: 2.	Értékelés módszere: otthoni és órai munka
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A gyakorlati homiletika (Homiletika I.) tantárgyhoz illeszkedve biztosít homiletikai műhelymunkát az I. évfolyam számára, hogy a megtanult elmélet a gyakorlatba is azonnal átültetésre kerülhessen.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Főleg az első évfolyam számára kerül meghirdetésre.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
A prédikációírás lépéseit gyakorlati módon mélyítik el a hallgatók. (Pl. Üzenet, felosztás, gondolatok kifejtése, illusztrációk és alkalmazások írása, prédikáció írása). A cél egy önálló prédikáció megírása a félév végére.				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT ÉRTÉ282 – Lelkeszi lét”for”ma

Tantárgy felelőse: Literáty Zoltán	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Literáty Zoltán és meghívott előadók	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: otthoni és órai munka

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

„(...)Szép októberi szombat reggel, igazi vénasszonyok nyaraként ígéri magát az időjárás. A lelkész családjának minden tagja már napok, sőt hetek óta tervezi, hogy ezt az egész szombatot együtt töltik Tihanyban. Már a prédikáció is készen van vasárnapra. 8:55-kor, amikor a három gyerek már benn van a kocsiban, s a lelkész éppen a legkisebbet köti be az babaülésbe, megszólal a telefonja. Az egyik fiatal két gyermekes gyülekezeti tag sírva hívja, hogy ha teheti, jöjjön azonnal oda hozzájuk, a férje el akarja hagyni... (...)”

Teheti? Nem teheti? Meddig tart a szolgálati idő? Mi lesz a családdal? Mi lesz a pihenésével? Mit diktál a lelkiismeret? Mikor mondhat igent? Mikor mondhat nemet? Jó, hogy bekapcsolva volt a telefonja? Kérjen türelmet estig vagy hétfőig, esetleg keddig, ha hétfő a szabadnapja? Van szabadnapja? Lehetnek igazi barátok a gyülekezeti tagok? Kell védeni a parókiát?

Református lelkésznek lenni egy különös és alapjaiban véve különböző életformát jelent a társadalmi életstílusok között. Nem jobb és nem rosszabb, de mindenképpen más, mint a környezetben definiálható életformák. Ennek összetevői nagyon sok mindent magukba foglalnak. A szeminárium célja, hogy bepillantást engedjen abba a létformába, amit a református lelkészek vállalnak magukra, amikor elhívásuknak engedve és tanulmányaikat befejezve felszentelésüket kérik a református egyházban. Azaz milyen kihívásokat, feladatokat és felelősséget jelent református lelkésznek lenni azon túl, hogy valaki elvégzi a rá váró lelkipásztori munkát az adott gyülekezetben.

Ugyanakkor egyházunkban a parókiális lelkipásztori szolgálat kontextusai határozott különbségeket mutatnak, ezért a szeminárium arra vállalkozik, hogy ezek közül a legmarkánsabbakat mutassa be konkrét élettörténeteket keresztül.

Éppen ezért a szemináriumi alkalmakat – alkalmanként egy-egy meghívott – lelkész (adott esetben házastársával együtt) tartja meg. A meghívottak körében olyan lelkészek kerültek felkérésre, akiknek az élethelyzete a maguk helyzetében különös, azaz külön-külön élettörténetük több mindenre rávilágíthat: pl. nyugalmazott lelkész, nyugalmazás előtt álló lelkész, lelkész házaspárok (hosszabb és rövidebb tapasztalattal a hátuk mögött), nagycsaládos lelkész nő civil foglalkozású férjjel, egyedül álló lelkész nő, gyülekezetplántáló házaspár, budapesti, városi, falusi és szórványban szolgáló lelkipásztorok. Tervek szerint a következő lelkipásztorokat várjuk csütörtök esténként 18:30-tól: Bereczky Örs, Hős Csaba, Édes Árpád, Stefán Attila, Barta Zsolt, illetve még felkérés alatt van egy esperes, egy lelkész nő (hosszú szolgálattal a háta mögött), pályáját elhagyó lelkész, egyedülálló lelkész nő...

Megkérdezzük tőlük, hogy milyen örömmel, áldásokkal esetleg terhekkkel és szomorúsággal jár ez a létforma, mennyire könnyű vagy nehéz az az út, ahol ezeket a tapasztalatokat egybegyűjtik? Mi a legfontosabb, amit a teológus ifjak szívére helyeznének, hogy azt el ne felejtsek? Mit tennének másképpen, ha újrakezdehetnék huszonévesen a szolgálataikat? Mit tennének ugyanúgy? A család és a szolgálat krízisének milyen megoldásait tudják ajánlani? Hogy látják azokat a kollégáikat, akik önként kiléptek ebből a lelkészi létformából? Lelki egyensúlyukat és stabilitásukat hogyan tudják megteremteni? Hogyan tudnak vigyázni személyiségükre és engedni, hogy ne a külső környezet, hanem Isten keze formálja azt? (Stb.) A szeminárium alapvetően a meghívottakkal folytatott dialógusokra építkezik majd.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az egész szeminárium célja, hogy az a bizonyos nagyon is képlékeny lelkészkép a hallgatók identitásán belül a mai kontextusokra való tekintettel erősödjön. És nem utolsó sorban a címben található idézőjel (LELKÉSZI LÉT „for” MA) is arra utal, hogy a dialógusban rejlő lehetőségek alapján kirajzolódó lelkészi létforma, a mában erősítse meg és készítse fel a hallgatókat arra, hogy református lelkésznek lenni jó, és Isten a maga áldásait bőven adja minden református lelkésznek önmagával, családjával, gyülekezetével való kapcsolatában, aki azt kéri és nyitottan fogadja tőle.

Évközi tanulmányi követelmények:

Órai részvétel. Félév végére egy személyes reflexió készítése az elhangzott előadások alapján.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

HT BSVS219 – A bölcs életről: Jézus Sirák fia könyve (Book of Ben Sirach or Ecclesiasticus)

Tantárgy felelőse: Pecsuk Ottó	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Pecsuk Ottó	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: zh és szemináriumi dolgozat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szeminárium célja, hogy a bibliai bölcsességirodalom egyik gyöngyszemét, amelyet a protestáns egyházak deuterokanonikus könyvként kihagytak az ószövetségi kánonból, végigolvassuk és alaposabban megvitassuk. Az egyházatyák írásaiban még kiemelt szerepe volt az Ecclesiasticusnak. A Vizsolyi Bibliában (1590) és a Váradi Bibliáig (1661) valamennyi régi bibliakiadásunkban benne volt, de számtalan kapcsolódást találhatunk a JSirák és az Ószövetség bölcsességi könyvei (Péld, Préd, Jób, Zsolt), valamint az újszövetségi iratok között. A JSirák ismerete a teológiai alapszókincshez tartozik (tartozna), sajnos a református teológiai oktatásban mégis háttérbe szorult, hiszen már nem része a hagyományos bibliaismeretünknek. Egy másik szempont, amiért ismernünk kell, egészen praktikus: a bölcs élethez ad útmutatást, sokkal inkább, mint bármilyen mai „alkalmazott pszichológiai” vagy coaching kézikönyv. Arra tanít, hogyan élhetünk jó, bölcs, értelmes és Istennek tetsző életet. Már csak ezért ismernünk kellene. A szeminárium kapcsolódik egy most folyó szöveggondozói munkához is: most készül a Magyar Bibliatársulat új, magyarázatokkal ellátott Deuterokanonikus bibliai könyvek kiadása. Ennek az anyagát használjuk a szeminárium során, amelyet egy alapismereteket ellenőrző zh-val és egy bibliai intertextualitást feldolgozó rövid szemináriumi dolgozattal zárunk le.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

1. Óramegbeszélés
2. 1,1-4,10
3. 4,11-8,19
4. 9,1-14,19
5. 14,20-20,31
6. 21,1-25,11
7. 25,13(!)-29,28
8. 30,1-36,20
9. 36,21-42,14
10. 42,15-43,33
11. 44,1-47,25
12. 48,1-52,30
13. Összefoglalás, zh

Évközi tanulmányi követelmények:

1. Órai referátum
2. Diskusszió
3. Teszt
4. Szemináriumi dolgozat

Maximális hiányzás 3 alkalom.

Értékelés szempontjai: 20% referátum; 20% részvétel a diskusszióban 20 % teszt; 20% szemináriumi dolgozat

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

Deuterokanonikus bibliai könyvek. Budapest: Magyar Bibliatársulat, 2021 (előkészületben);

J. J. Collins, „*Ecclesiasticus, or the Wisdom of Jesus, Son of Sirach*” in J. Barton és J. Muddman (szerk.), Oxford Bible Commentary. Oxford: OUP, 2001;

Jeromos Bibliakommentár. Az Ószövetség könyveinek magyarázata. Budapest: Szent Jeromos, 2002.

HT RSVS326 – Kutatószeminárium

Tantárgy felelőse: Pethő Sándor	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Pethő Sándor	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
Az óra azoknak a hallgatóknak a számára kerül meghirdetésre, akik szakdolgozat, TDK dolgozat vagy szakmai publikáció előkészítéséhez várnak szakmai segítséget, vagy azt tervezik, hogy a későbbiek folyamán a Filozófia Tanszék oktatási körébe tartozó témával felvételiznek a doktori képzésbe.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Az egy féléves kurzus keretében a hallgató által kiválasztott témát járjuk körül. A kutatási téma pontosítása után kijelöljük a hozzá tartozó alapvető irodalmat, és amennyire a félév időbeli korlátai engedik, bele is olvasunk azokba. Ez utóbbi során a hallgató betekintést nyerhet a magyar és idegen nyelvű szakirodalom olvasásának, értelmezésének módszereibe, segítséget kap a témájához és felkészültségéhez leginkább illeszkedő módszer kialakításában, és abban, hogy gondolatait írásban, rendszerezett formában, a tudományos publikáció tartalmi és formai követelményeinek megfelelő módon tudja kifejteni.				
Figyelem! Az oktatás – jellegéből következően – szigorúan személyre szabott. Ez azt jelenti, hogy jelentkezéseket csak előzetes egyeztetés után, témamegjelöléssel – és amennyiben van ilyen – előzetesen készült anyagok benyújtása alapján, és természetesen csak a kompetenciámba tartozó témákban tudok elfogadni.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Az órákon az elméleti ismeretek átadása mellett az elsődleges hangsúly a gyakorlati, technikai készségek elsajátításán van. Ezért a hallgatóknak arra is fel kell készülniük, hogy a félév során rövidebb (néhány oldal terjedelmű) írásos anyagot is be kell nyújtaniuk az általuk kutatott témákban, melyet közösen értékelünk majd ki.				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
Az óra jellegéből következően a hallgató által választott témához kapcsolódó szakirodalom az első órákon személyre és témára szabottan, a nyelvi kompetenciák felmérését követően kerül kiadásra.				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				

HT RSVS327 – Egyháztörténeti források digitalizálása

Tantárgy felelőse: Földváryné dr. Kiss Réka	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. mintatanterv	
Tantárgy előadója: Dr. Lányi Gábor	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szeminárium célja, magyar református közelmúltunk (2. világháború utáni időszak) meghatározó és érdekes, eddig nyilvánosság elé nem tárt dokumentumainak digitalizálása egy később nyomtatásban megjelenő forrásközlemény megjelentetése céljából.

A szeminárium résztvevői bescannelt vagy fotózott dokumentumok alapján optical character recognition (OCR) programmal digitalizálják a forrásokat, a digitális változatot összevetik az eredetivel. A digitalizált dokumentumokból a szeminárium résztvevői elé tárul a kommunizmus időszakának egyházi élete, egyházkormányzati ügyei, nem egy esetben példás, de néha katartikus emberi sorsai.

A résztvevők online formában tartják egymással a kapcsolatot, a vezető ajánlására így történik meg a feldolgozandó források kiválasztása, illetve a digitalizálás, a szövegek elolvasása után a tapasztalatok megbeszélése, cseréje. A résztvevők elsajátítják a digitális archiválás gyakorlatát, mély ismeretekre tesznek szert a második világháború és a rendszerváltás közti időszak református egyházi életét illetően.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az egy féléves kurzus keretében a hallgató által kiválasztott témát járjuk körül. A kutatási téma pontosítása után kijelöljük a hozzá tartozó alapvető irodalmat, és amennyire a félév időbeli korlátai engedik, bele is olvasunk azokba. Ez utóbbi során a hallgató betekintést nyerhet a magyar és idegen nyelvű szakirodalom olvasásának, értelmezésének módszereibe, segítséget kap a témájához és felkészültségéhez leginkább illeszkedő módszer kialakításában, és abban, hogy gondolatait írásban, rendszerezett formában, a tudományos publikáció tartalmi és formai követelményeinek megfelelő módon tudja kifejezni.

Figyelem! Az oktatás – jellegéből következően – szigorúan személyre szabott. Ez azt jelenti, hogy jelentkezéseket csak előzetes egyeztetés után, témamegjelöléssel – és amennyiben van ilyen – előzetesen készült anyagok benyújtása alapján, és természetesen csak a kompetenciámba tartozó témákban tudok elfogadni.

Évközi tanulmányi követelmények:

- konzultációs alkalmak egyedi megbeszélés alapján
- a szemináriumvezető által ajánlott dokumentumok digitalizálása, a digitalizált változatnak az eredetivel való egybevetése, korrektúrája

Kötelező irodalom:

Az óra jellegéből következően a hallgató által választott témához kapcsolódó szakirodalom az első órákon személyre és témára szabottan, a nyelvi kompetenciák felmérését követően kerül kiadásra.

Ajánlott irodalom:

HT ÉRTÉ532 – Lelkivezetés a 11. században és napjainkban

Tantárgy felelőse: dr. habil. Kendeffy Gábor	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: -	
Tantárgy előadója: Székely Tamás	Tárgy besorolása: szabadon választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A lelkesítő gyakorlatban a spirituális vezetés elsajátítása komoly nehézségeket jelent, a gyülekezeti tagok kétségbeesnek, ha „imaéletüket erőtlennek érzik”, vagy „nem érzik megszólítónak az igehirdetéseket”, esetleg elméletben ugyan értik a bűnbocsánat ajándékát, mégis folytonos büntudat gyötri őket. Ezekben a beszélgetésekben a lélektani ismeretek hasznosak, de valami másfajta „eszközök” is jól jönnek. Az óra célja a lelkesítő alapfogalmak bemutatása, néhány előttünk járt lelkesítő tanításának és módszereinek bemutatása és ezek alapján a saját reflexióink megfogalmazása.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

1. Lelkivezetés, lelkipásztorság vagy pásztorság? - alapfogalmak tisztázása
2. Lelkivezetés a kereszténység hajnalán (a keresztény lelkesítés kezdetei az első században)
3. Aszkézis, misztika és lelkesítés
4. Nursiai Benedek, a lelkesítő – a nyugati monasztikus lelkesítés modellje
5. I. Gergely, a lelkesítő 1. I. Gergely kora – kiválasztottság és megválasztottság egy nehéz korban
6. I. Gergely, a lelkesítő 2. A lelkipásztor kézikönyve
7. Az anglo-normann kor – Anselmus világa
8. Anselmus, a lelkesítő 1. Anselmus barátai
9. Anselmus, a lelkesítő 2. Anselmus Bec-i levelezése
10. Anselmus, a lelkesítő 3. Anselmus érseki működése
11. Anselmus a lelkesítő 4. Anselmus lelkipásztorsági gyakorlatai
12. Anselmus, a lelkesítő 5. Anselmus imádságai
13. Visszatekintés a hallottakra a 21. századból

Évközi tanulmányi követelmények:

A hallgatók kiadott rövid szövegeket, szemelvényeket olvasnak a félév során, amelyek megbeszélése az előadások részét képezi, végül egy néhány oldalas reflexiót írnak az olvasmányokból, előadásokból, beszélgetéseinkből inspirálódva.

Kötelező irodalom:

Kiadott forrásszövegek

Ajánlott irodalom:

Heikki Kotila (szerk): *A lelkesítés kézikönyve*. Luther Kiadó, Budapest, 2019.
 Nemes Ödön SJ, Perczel-Forintos Dóra: *A lelkesítés művészete*. Jezsuita Kiadó, Budapest, 2013.
 Nottker Wolf OSB, Enrica Rosanna FMA: *Az embervezetés művészete*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2011.
 Jális Ferenc SJ: *Lelkesítés az evangéliumban*. Jezsuita Kiadó, Budapest, 2013.
 Robert A Markus: *Nagy Szent Gergely és kora*. Kairosz Kiadó, Budapest, 2004.
 George E Demacopoulos: *Gregory the Great – Ascetic, Pastor and First Man of Rome*, University of Notre Dame Press, 2015.
 Nagy Szent Gergely: *A lelkipásztor kézikönyve*. Kairosz Kiadó, Budapest, 2004. ford: Sághy Marianne
 R. H. C. Davis: *A normannok - Mítosz és valóság*. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
 Johannes Cassianus: *Az egyiptomi szerzetesek tanítása II-III*. Pannonhalma, Tihany, 1999.

Dér Katalin: *Szépséges Értelem – Canterburyi Szent Anzelm Teológiája és Filozófiája*. Szent István Társulat
Budapest, 2001.

HT RSVS129 – Latin nyelvgyakorlat

Tantárgy felelőse: Kendeffy Gábor	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv	
Tantárgy előadója: Kendeffy Gábor	Tárgy besorolása: kötelezően választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar, latin	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A latin mondattani ismeretek elmélyítése, a szótározási és fordítási készség fejlesztése. A hallgatók ezen kívül megismerkednek a hétköznapi latin nyelv jellemzőivel, az ókori útleírás legfontosabb műfaji sajátosságaival és egy érdekes, Krisztushoz kapcsolódó történeti hagyománnyal, Abgar király legendájával, benyomást szerezhetnek az ókori keresztény zarándoklatok lefolyásáról, valamint az ókeresztény liturgia és katekézis legfontosabb jellegzetességeiről. A szöveg megismerése jó bevezetést nyújt a kollektív emlékezet (M. Halbwachs) és a kulturális emlékezet (J. Assmann) fogalmaiba.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A kurzuson az Itinerarium Egeriae című ókeresztény, valószínűleg 4. sz-i írásból olvasunk részleteket. A hallgatók hétről hétre otthon feldolgoznak egy szakaszt a szövegből, amit az órán megbeszélünk, a hozzákapcsolódó nyelvtani anyagot gyakoroljuk, illetve új ismereteket is veszünk. A nyelvtan gyakorlását írásbeli házi feladatok is segítik.				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Az első kivételével minden órán lesz írásbeli feladat: a 2. órán összefoglaló dolgozat az eddig elvárható nyelvtanból, a 6. órán szótár nélküli fordítási dolgozat az addig olvasott szövegből; az utolsó órán fordítási és összefoglaló nyelvtani dolgozat; a többi óra elején rövid nyelvtani vagy szódogozat. A félévi jegy az órai munka értékelése, valamint a dolgozatok osztályzatai nyomán fog megszületni. A nyelvismeret fejlesztése mellett a fő cél a keresztényüldözések korának megismerése.				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
Itinerarium Egeriae, 19., 45. és 46. fejezet http://www.hs-augsburg.de/~harsch/Chronologia/Lspost04/Egeria/ege_it00.html				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
Györkösy Alajos: <i>Latin–magyar kézisótár</i> . Akadémiai Könyvkiadó, Budapest Finály Henrik: <i>A latin nyelv szótára</i> . Magyar Elektronikus Könyvtár Lewis and Short Latin Dictionary: http://www.perseus.tufts.edu/hopper/resolveform?redirect=true&lang=Latin Nagy Ferenc–Kováts Gyula–Péter Gyula: <i>Latin nyelvtan a középiskolák számára</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest				

HT LSVL025 – Német egyházi szaknyelv alapjai 1.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Szelényi Judit	Tárgy besorolása: kötelezően választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar, német	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 1 zárthelyi, két fordítási feladat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A négy félévre tervezett „Német egyházi szaknyelv” tantárgy első része az egyházi szaknyelv alapjainak lerakását célozza. A tankönyvi anyag lehetővé teszi az egyházi, gyülekezeti élet, az istentiszteleti rend, az ünnepek, valamint az egyházi iskolák sajátosságainak megismerését német nyelvterületen. Ehhez civilizációs ismereteket is nyújt. Megvalósítandó a kiválasztott bibliai történetek értő olvasása, valamint az egyházi sajtó és a kommentárok nyelvezetével való ismerkedés a fordítási feladatok révén.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség alapjainak lerakása, mely bizonyos nyelvtani ismereteket feltételez. A beszéd-készség fejlesztése. A hallgató legyen képes középhaladó szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákkal kapcsolatos beszélgetésekben részt venni.

1. Lektion 1. Vorstellung, Einführung in die Weltreligionen,
2. Das Vaterunser, Morgen-, Abend- und Tischgebete
3. Lektion 2. Die Eröffnungsveranstaltung
4. Vom Schätzesammeln, die wahren Werte
5. Lektion 3. Länder, Religionen, ausführlichere Vorstellung der Familie
6. Vom verlorenen Schaf
7. Lektion 4. Biblische Geschichten, Übersetzung, Vergleich mit anderen Übersetzungen,
8. Lektion 5. Wiederholung des Gelernten durch Teilsimulation
9. Lektion 6. Geburtstagsfeier
10. Jesu Geburt
11. Weihnachtsgeschichte - Übersetzung
12. Lektion 7. Feste im ganzen Jahr
13. Feste – Biblische Geschichte
14. Wiederholung, Abschlusstest

Évközi tanulmányi követelmények:

Folyamatos készülés (hétről – hétre)
Szóbeli prezentációk az adott témában
Fordítási feladatok egyházi szaklapból vagy kommentárból
1 zárthelyi

Kötelező irodalom:

Kötelező tankönyv és munkafüzet: Szilágyi – Thiering: *Der verborgene Schatz*, KRE, Budapest 2005.
Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz

Ajánlott irodalom:

Német nyelvű Biblia olvasása
Egyházi lapok (pl. Kirchenzeitung) vagy kommentár olvasása

HT LSVL027 – Német egyházi szaknyelv 3.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Szelényi Judit	Tárgy besorolása: kötelezően választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar, német	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 1 zárthelyi, két fordítási feladat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A négy félévre tervezett „Német egyházi szaknyelv” tantárgy harmadik része az egyházi szaknyelvi ismeretek bővítését és elmélyítését célozza. A tankönyvi anyag lehetővé teszi az egyházi, gyülekezeti élet, az istentiszteleti rend, az ünnepek, valamint az egyházi iskolák sajátosságainak megismerését német nyelvterületen. Ehhez civilizációs ismereteket is nyújt. Megvalósítandó a kiválasztott bibliai történetek értő olvasása, valamint az egyházi sajtó és a kommentárok nyelvezetével való ismerkedés a fordítási feladatok révén.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség, a nyelvtani ismeretek és a beszédkészség továbbfejlesztése. A hallgató legyen képes közép-haladó szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákkal kapcsolatban önállóan is kifejezni a véleményét.

1. Wiederholung der Zehn Gebote und der schon gelernten Gebete, Das Glaubensbekenntnis
2. Lektion 1. Die Abreise, Reisevorbereitungen, Reiseziele
3. Lektion 2. Die Arbeit und der Alltag eines Pfarrers / Priesters
4. Das Eisenbahngleichnis – Die Auslegung des Kästner Gedichtes
5. Lektion 3. Gottesdienst am Sonntag
6. Übersetzung: Unterschiede und Gemeinsamkeiten Evangelisch – Katholisch
7. Lektion 4. Die Kirchengemeinde, ökumenische Gebetswoche
8. Die Aufgaben der christlichen Erziehung
9. Übersetzung: Die vier Evangelien – Was man wissen sollte
10. Lektion 5. Kirchenbaukunst – Die Beschreibung meiner Kirche
11. Die Beschreibung unserer Gemeinde
12. Jesus Christus: wahrer Gott und wahrer Mensch
13. Wiederholung des Fachwortschatzes
14. Abschlusstest

Évközi tanulmányi követelmények:

Folyamatos készülés (hétről – hétre)
Szóbeli prezentációk az adott témában
Fordítási feladatok egyházi szaklapból vagy kommentárból
1 zárthelyi

Kötelező irodalom:

Szilágyi – Thiering: *Der verborgene Schatz*, KRE, Budapest 2005.
Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz

Ajánlott irodalom:

Német nyelvű Biblia olvasása
Egyházi lapok (pl. Kirchenzeitung) vagy kommentár olvasása

HT LSVL014 – Angol egyházi szaknyelv 1.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Mile András	Tárgy besorolása: kötelezően választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar, angol	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 2 zh., két fordítási feladat
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A négy félévre tervezett „Angol egyházi szaknyelv 1” tantárgy első része az egyházi szaknyelv alapjainak lerakását célozza meg. A felhasznált anyag lehetővé teszi a keresztény iratok, valamint azok kronológiájának megismerését (The Christian Documents – a suggested chronology); különös hangsúlyt fektetve a négy evangéliumra. (The Gospels: Are they true? Are they reliable? Why are there four?) Ehhez civilizációs ismereteket is nyújt (Life in the time of Jesus). Jézus életének és tanításának bemutatása a négy evangélista és Pál apostol szerint (Different pictures of Jesus according to Matthew, Mark, Luke, John and Paul). Megvalósítandó a bibliai történetek értő olvasása, valamint az egyházi sajtó és a kommentárok nyelvezetével való ismerkedés a fordítási feladatok révén.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség alapjainak lerakása, mely bizonyos nyelvtani anyag önálló feldolgozását vagy ismétlését is feltételezi, a beszéd-készség aktivizálása az olvasmányok megbeszélése és a prezentációk során. A hallgató legyen képes középfeladati szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témáról önállóan beszélni.				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction. The English Bible (RSV, NIV, NKJV, GNB, etc.) and How to Use it 2. The Ten Commandments, The Lord's Prayer 3. The Synoptic Gospels 4. Sunday Morning Service / Mass; A church leaflet. 5. Jesus: His Life and Teaching 6. Jesus' Teaching in Parables. 7. Test-paper 1. 8. Conflict with the Authorities, Jesus on Trial 9. The Crucifixion: Why Did Jesus Die? Historical Details 10. Jesus' Resurrection and Ascension 11. The Picture of Jesus in Matthew, Mark and Luke 12. John's Reflective Picture of Jesus 13. Paul's Cosmic Picture of Jesus 14. Test-paper 2. 				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Folyamatos készülés (hétről – hétre) Szóbeli prezentációk az adott témában 2 fordítási feladat egyházi szaklapból vagy kommentárból 2 zárthelyi				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
Ábrahám K., és Egey E., (2001): <i>Learn from me</i> KGRE, Bp. Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
Angol nyelvű Biblia olvasása (RSV, NIV, NKJV, GNB, stb.)				

Egyházi lapok (pl. Life and Work) vagy kommentár olvasása

HT LSVL032 – Angol egyházi szaknyelv 3.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Mile András	Tárgy besorolása: kötelezően választható	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar, angol	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 2 zh., két fordítási feladat
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A négy félévre tervezett „Angol egyházi szaknyelv” tantárgy harmadik része a keresztény egyház kialakulásával, terjedésével, hitvallásával, tanaival, valamint a vallásgyakorlás mikéntjével foglalkozik és kitér az egyes felekezetek közötti különbségekre is.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség alapjainak lerakása, mely bizonyos nyelvtani anyag önálló feldolgozását vagy ismétlését is feltételezi, a beszéd-készség aktivizálása az olvasmányok megbeszélése és a prezentációk során. A hallgató legyen képes középfeladói szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákról önállóan beszélni.(900)				
<ol style="list-style-type: none"> 1. The Early Christian Church – Its Beliefs and Teaching 2. The Spreading Christian Church – Its Development 3. The Reformation; Further Divisions 4. Buildings for Worship 5. Leaders of the Church 6. Today’s Christian Church – Its Beliefs and Teaching 7. Test-paper 1. 8. The Trinity: The Three-in-One God 9. Holy Communion: The Last Supper and Modern Communion Services 10. Rites of Passage, Symbols, Sacraments 11. Christian Festivals, The Church’s Year 12. Using the Bible in Christian Life and Worship 13. The Ecumenical Movement and the World Council of Churches 14. Test-paper 				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Folyamatos készülés (hétről – hétre) Szóbeli prezentációk az adott témában 2 fordítási feladat egyházi szaklapból vagy kommentárból Két zárthelyi				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
Ábrahám K., és Egey E., (2001): <i>Learn from me</i> KGRE, Bp. Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
Angol nyelvű Biblia olvasása (RSV, NIV, NKJV, GNB, stb.) Egyházi lapok (pl. Life and Work) vagy kommentár olvasása				

HT VPPG067 – V. év Ifjúsági munka blokkhét – 2020. március 8-12.

Időpont	március 8. hétfő	március 9. kedd	március 10. szerda	március 11. csütörtök	március 12. péntek
8.30-10.00		Szupervíziós tevékenység-kísérés (Tóth János (időpontmódosítás: 9.00-12.30 Kálvin tér) és Siba Balázs vezetésével)	Keretezés: missziói szemlélet (Thoma László)	Vezetői önismeret (Thoma László)	Bibliodramatikus elemek használata az ifjúsági munkában (Thoma László)
10.00-10.30		<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>
10.30-12.00		Szupervíziós tevékenység-kísérés (Tóth János és Siba Balázs vezetésével)	Kontextualitás az ifjúsági munkában: kulturális és életkori kontextualitás jelentősége, jelenléte az ifjúsági munkában (Thoma László)	Munkatársi csapat létrehozása és vezetése (Thoma László)	Bibliodramatikus elemek használata az ifjúsági munkában (Thoma László)
12.00-13.30	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet 12.30-ig!!!</i>
13.30-15.00	Kapcsolódás a fiatalokhoz (Kerekes Szabolcs)	Making Disciples – tanítványozás (Rob Trenckmann)	Az ifjúsági munka tervezése-elmélet, tervezési szempontok (Thoma László)	A konfirmáció, mint az ifjúsági munka része (Thoma László)	12.30-14.00 között: Lehetőségek a fiatalok közötti munkában: Bibliatanulmányozási módszerek, alternatív lehetőségek: Kereszt- kérdések, Alpha kurzus (Thoma László)
15.00-15.15	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	
15.15-16.45	Kapcsolódás a fiatal felnőttekhez (Kerekes Szabolcs)	Making Disciples – tanítványozás (Rob Trenckmann)	Az ifjúsági munka tervezése-elmélet, tervezési szempontok: gyakorlat (Thoma László)	Felnőtt fiatalok integrálása a gyülekezetbe (Thoma László)	

HT VPPG049 V. éves képzés: Hittanoktatási blokk – 2021. április 26-30.

Időpont	ápr. 26. hétfő	ápr. 27. kedd	ápr. 28. szerda	ápr. 29. csütörtök	ápr. 30. péntek
8.30-10.00		Gyermek-munka és gyermek-istentisztelet a gyülekezetben (Bölcsföldiné Türk Emese)	A Kett-féle pedagógia a hittanórán (Sipos Edit) kezdés 9 órakor	Ötlettől a megvalósításig - kreativitás a hittanórán (Zimányi Noémi)	Aktualitások az MRE katechézisében (Szászi Andrea)
10.00-10.30		<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>
10.30-12.00		Kisiskolások hittanoktatása (Bölcsföldiné Türk Emese)	A hit megélése és az alkotó közösség (Sipos Edit)	Kézműves ötletek az imádságra neveléshez (Zimányi Noémi)	IKT módszerek a hitoktatásban (Szászi Andrea)
12.00-12.30	<i>áhítat</i>	<i>áhítat</i>	<i>áhítat</i>	<i>exhortáció</i>	<i>áhítat</i>
12.30-13.30	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>
13.30-15.00	Szerepek, szerephatárok (Nagy Márta)	Hittanoktatás az általános iskolában (Bölcsföldiné Türk Emese)	Szupervíziós tevékenységkísérés (Tóth János és Siba Balázs vezetésével)	Ünnepi kreatív ötlettár hittanórához és gyermek- istentiszteletre (Zimányi Noémi) Kezdés 14 órától!	Hermeneutikai szempontok a bibliai történetek feldolgozása során (Thoma László)
15.00-15.15	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>	<i>szünet</i>
15.15-16.45	Konfliktusok kezelése az órán (Nagy Márta)	A kooperációra nevelés lehetőségei a hittanórán (Bölcsföldiné Türk Emese)	Szupervíziós tevékenységkísérés (Tóth János és Siba Balázs vezetésével)	A bibliológ alkalmazása a hittanórán (Zimányi Noémi) Zárás 17.15-kor	A bibliai történetek üzenetének életkornak megfelelő feldolgozása (Thoma László)